

[Nathalie Lind.]

ansat af staten, kan ikke efterkomme en anmodning om hjælp af denne art. Dette forekommer urimeligt, og i øvrigt mener jeg rent principielt, at folketinget i en sag af denne art må tage et klart standpunkt, når vi ved, hvad der foregår. Og når vi ved, at dette er imod den gældende lov, kan det ikke være rigtigt blot at lukke øjnene og skubbe ansvaret over på lægerne.

Den ærede ordfører for socialdemokratiet talte om de mange fødsler, hvor moderen er under 18 år. Jeg behøver ikke at gentage disse tal, men jeg vil understrege, at i denne unge aldersgruppe kan det ikke specielt være den unge pige alene, der må påtage sig ansvaret for, at samliv ikke fører til graviditet, også den unge mand må have et ansvar her. Jeg tænker også på det stigende antal kønssygdomme blandt teenagere: det siger jo også til og andet om, hvor nødvendigt det er, at også den unge mand anvender svangerskabsforebyggende midler.

Vi kan jo i øvrigt så meget vi vil ønske, at disse mange fødsler, godt 2.000 på en årgang blandt helt unge, ikke fandt sted. Vi kan beklage den udvikling, der har været, næsten en fordobling fra 1940 til 1962 og endda en stigning i tallene fra 1962, hvor der var tale om 1.170 ugifte mødre under 18 år, medens vi nu i 1964 er kommet op på 1.330 ugifte mødre. Vi kan også dybt beklage de mange illegale aborter, men gør vi det for vanskeligt for de unge, der søger læge for at kunne beskytte sig — og som ofte, og det tror jeg er det almindelige forhold, viger tilbage for at indvie deres forældre i disse spørgsmål — hvis vi ikke her vil tage en bestemmelse om, at de kan få den hjælp, så tror jeg ikke, vi opnår et nedsætte antallet af sådanne fødsler og aborter. Jeg er også her enig med fru Camma Larsen-Ledet; jeg ønsker ikke fri abort, men jeg kan godt se i øjenene, at gør vi ikke noget for at standse dette store antal aborter, så møder vi før eller senere kravet om en fri abort.

Så siger man fra visse sider: vil man ikke, hvis lovgivningen giver grønt lys her, risikere, at antallet af unge, der indleder forhold, stiger. Jeg tror nu ikke, at det er det, der er det afgørende i dette spørgsmål. Jeg tror — men jeg kan ikke bevise det, naturligvis — at tilliden til, at et kønsligt forhold ikke får følger, måske kan fjerne

nogle betænkeligheder, specielt hos de ganske unge piger. Men det efter min mening helt afgørende for, hvordan de unge optræder, det er den opdragelse eller ikke-opdragelse, de har fået, eller som en af vore kendte læger for nylig sagde: den bedste prævention er den rette følelsesmæssige kontakt med forældrene; det er på dette punkt, den helt afgørende vægt ligger.

Jeg kan som nævnt medvirke til, at antallet af fødsler eller aborter hos unge under 18 år nedsættes, og at disse får den fornødne vejledning, men at aldersgrænsen som nævnt ikke må være under 16 år. Dette forslag fremgår af ændringsforslaget under nr. 6, som er stillet af et mindretal i udvalget, bestående af Astrid Skjoldbo, Thisted Knudsen og mig selv.

Forslaget om en aldersgrænse på 16 år er ikke udtryk for noget forsøg på at finde en nem mellemløsning, men er et resultat af overvejelser, der bl. a. bygger på følgende:

For det første er antallet af fødsler hos 15-årige i forhold til de andre aldersgrupper, vi her taler om, relativt lavt; i 1964 var der 79, mens det for 16-årige var 500, for 17-årige 1.619. Nu er jeg da klar over, at vel tre fjerdedele af de piger, der føder som 16-årige, nødvendigvis må være blevet gravide som 15-årige, men det virkelig store antal fødsler, hvor vi er oppe omkring de 1.600, finder dog sted blandt de 17-årige.

For det andet: det er for mig afgørende at der jo, som jeg nævnte i begyndelsen af mit indlæg, sker et indgreb i forældremyndigheden, et indgreb som vel føles stærkere, jo yngre den unge pige er.

For det tredje vil jeg føje til: selv om en ung pige måske er fysisk udviklet i 15 års alderen, kan den åndelige modenhed ikke være så stor som hos den 16-årige, og derfor tror jeg, at den 15-åriges evne til at sige nej, især hvis hun mener, der ikke er nogen risiko for graviditet, er tilsvarende mindre. Risikoen for graviditet foreligger, selv om den unge har fået vejledning om svangerskabsforebyggende metoder, og efter flertallet af lægers opfattelse er der vel næppe mulighed for at anvende de nyere svangerskabsforebyggende metoder over for ganske unge piger. Man er bange for det af rent lægelige grunde, fordi man, hvis man griber ind i den hormonale udvikling, ikke ved, hvilke følger det kan få.